

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΟ ΟΡΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ (ΛΑΚΜΟΣ)

Θεσσαλονίκη 2011

Η απόφαση για μια αναγνωριστική αποστολή πάνω από το χωριό Χαλίκι, στο όρος Λάκμος ή Περιστέρι, πάρθηκε κατά τη διάρκεια της αποστολής του συλλόγου Σπηλαιολογίας «ΠΡΩΤΕΑΣ» στο όρος Κόζιακας τον Ιούλιο του 2011. Ο εμπνευστής της αποστολής ήταν ο Βλάχος Χρυσοβαλάντης, η οποία τελικά πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια των: Μπελίδη Μίλτου, Νάκου Ιφιγένειας, Πάρτσιου Ηλία, Πέννου Χρήστου, Σγουρομύτη Ματίνας.

Σκοπός της αποστολής ήταν η συλλογή πληροφοριών για την ύπαρξη σπηλαίων στον ορεινό όγκο του όρους Λάκμος καθώς και στα τριγύρω όρη και η εξερεύνησή τους.

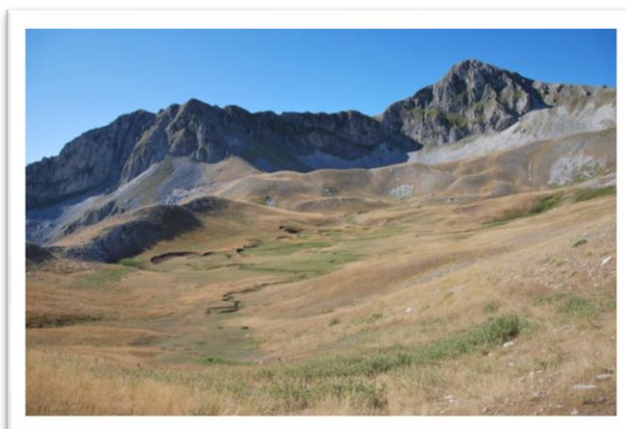
Η χρονική διάρκεια της αποστολής ήταν από την Τρίτη 9 Αυγούστου 2011 έως το Σάββατο 13 Αυγούστου 2011.

Πηγή πληροφοριών για τα σπήλαια της περιοχής ήταν τοπικοί πληροφορητές και κάτοικοι του χωριού Χαλίκι.

Η κατασκήνωση έγινε σε μικρή απόσταση από το δρόμο που ενώνει το χωριό Χαλίκι και τη λίμνη Βερλίγκα, σε απόσταση περίπου 20 λεπτών με το αυτοκίνητο από το χωριό και περίπου 40 λεπτών από τη λίμνη. Καθημερινά, η ομάδα πήγαινε με το αυτοκίνητο μέχρι τη λίμνη και από εκεί ξεκινούσε με τα πόδια την εξερεύνηση της περιοχής.

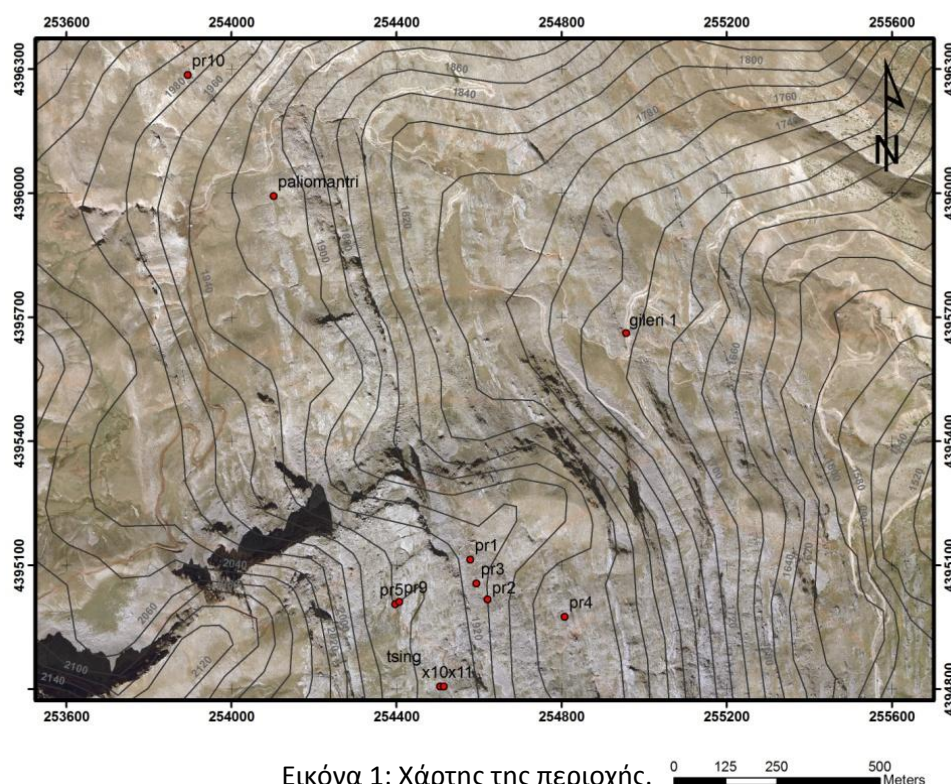
Γεωγραφία

Το όρος Λάκμος (Περιστέρι) βρίσκεται νότια του Μετσόβου στην κεντρική Πίνδο και είναι η υψηλότερη κορυφή στην περιοχή (2.294μ) (Εικόνα 1). Στην περιοχή υπάρχει πλήθος κορυφών πάνω από τα 2.000 μέτρα, όπως η Πρίζα, η Τσουκαρέλα κ.α. Νότια της κορυφής Τσουκαρέλα βρίσκεται

Εικόνα 2: Η λίμνη Βερλίγκα.

η αλπική λίμνη Βερλίγκα (Εικόνα 2), όμως για να τη δει κανείς με νερό πρέπει να την επισκεφθεί την άνοιξη, όταν λιώνουν τα χιόνια. Η λίμνη αυτή αποτελεί αγαπημένο προορισμό των ορειβατών, καθώς, τους καλοκαιρινούς μήνες, μπορεί να δει κανείς στην περιοχή της λίμνης το νερό να κυλάει σαν ρυάκι και να χάνεται μέσα στη γη. Περιμετρικά του βουνού υπάρχουν πολλά ποτάμια και ρέματα, καθώς και δάση έλατου και φυλλοβόλων. Ακόμη, το βουνό είναι βασικός τροφοδότης των ποταμών Αχελώου και Αράχθου. Οι περισσότερες αναβάσεις γίνονται από το χωριό Χαλίκι, το οποίο βρίσκεται ανατολικά, και από το χωριό Ανθοχώρι στα βόρεια.

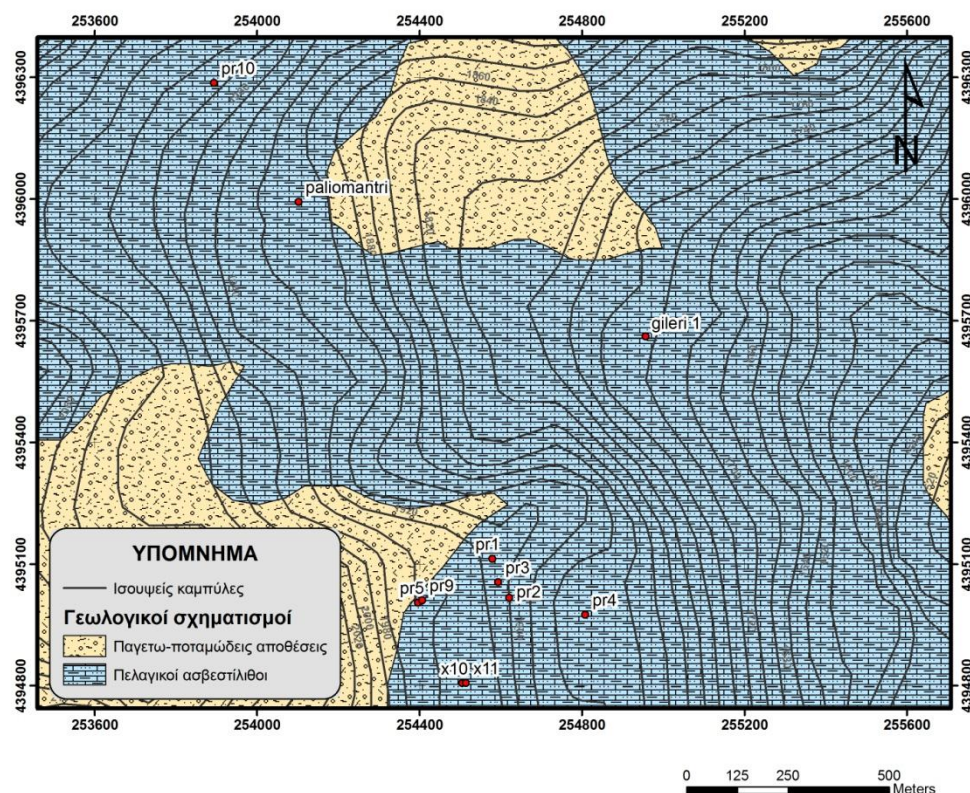
Εικόνα 1: Χάρτης της περιοχής.

Γεωλογία

Η περιοχή δομείται από Πελαγικούς Ασβεστόλιθους οι οποίοι παρουσιάζουν, σχεδόν κατακόρυφη, πλακώδη στρώση πάχους περίπου 10cm. Εξαιτίας της Πελαγικής τους προέλευσης παρατηρούνται κονδυλώδεις πυριτικές αποθέσεις στο εσωτερικό τους (Εικόνα 3). Η ηλικία σχηματισμού τους τοποθετείται στο Κρητιδικό σύμφωνα με το Ι.Γ.Μ.Ε (φύλλο Πράμαντα κλίμακα 1:50000). Ασύμφωνα πάνω στους προηγούμενους σχηματισμούς τοποθετούνται αποθέσεις παγετο-ποτάμιες οι οποίες σχετίζονται με την δράση παγετώνων στην περιοχή κατά την τελευταία παγετώδη περίοδο (21000-18000 Β.Ρ.). Ο γεωλογικός χάρτης της περιοχής φαίνεται στην Εικόνα 4.

Εικόνα 3: Κονδυλώδεις πυριτικές αποθέσεις στο εσωτερικό των Ασβεστόλιθων.

Εικόνα 4: Γεωλογικός χάρτης της περιοχής.

Γεωμορφολογία

Η περιοχή έρευνας φαίνεται να έχει επηρεαστεί αρκετά από την παγετώδη δράση καθώς παρατηρούνται πλήθος παγετωδών μορφών τόσο αποθετικών όσο και διαβρωσιγενών. Χαρακτηριστική είναι η παρουσία κοιλάδας σχήματος U (Εικόνα 5).

Κύριος παράγοντας διαμόρφωσης του ανάγλυφου όμως είναι η καρστική διάβρωση. Στην περιοχή παρατηρούνται τόσο επιφανειακές (rillen και δολίνες) όσο και υπόγειες (καταβόθρες) διαλυσιγενείς μορφές.

Εικόνα 5: Κοιλάδα σχήματος (U) η οποία στο κάτω μέρος της έχει επηρεαστεί από την ποτάμια διάβρωση σχηματίζοντας την χαρακτηριστική διατομή σχήματος (V).

Ημερολόγιο αποστολής

Τρίτη 09 Αυγούστου

Το πρόγραμμα της πρώτης μέρας ήταν χαλαρό. Στην ουσία ήταν η μέρα συγκέντρωσης των μελών στην περιοχή, έγινε στήσιμο της κατασκήνωσης σε μέρος που με νερό και εύκολη πρόσβαση στην περιοχή εξερεύνησης αλλά και στο χωριό. Καθώς οι χωρικοί ήταν αυτοί που θα μας βοηθούσαν ιδιαίτερα στην εξερεύνησή μας, υποδεικνύοντάς μας σπήλαια, κρίθηκε προτιμότερο το στήσιμο της κατασκήνωσης σε μέρος που να απέχει ίση απόσταση με το αυτοκίνητο μεταξύ του ορεινού όγκου και του χωριού.

Τετάρτη 10 Αυγούστου

Η δεύτερη μέρα της αποστολής ήταν μια μέρα αναγνώρισης του ορεινού όγκου (Εικόνα 6). Με την βοήθεια του κυρίου Νίκου, βρήκαμε 2 σπήλαια, τα οποία ήταν μαρκαρισμένα από προηγούμενη αποστολή άγνωστου

Εικόνα 6: Πορεία προς τα σπήλαια.

συλλόγου. Στη συνέχεια ξεκινήσαμε το ψαχτήρι σε μια περιοχή που μας φαινόταν πολύ ενδιαφέρουσα. Συνολικά βρεθήκαν 5 αμαρκάριστα βάραθρα και 4 μαρκαρισμένα. Η περιοχή γενικότερα είναι πάρα πολύ ενδιαφέρουσα από γεωλογική άποψη και σίγουρα έχει αρκετά βάραθρα. Ωστόσο, λόγω των πολλών κατακρημνίσεων που υπάρχουν στην περιοχή, πολλές είσοδοι έχουν κλειστεί. Επίσης εντοπίσαμε αρκετές δολίνες. Το απόγευμα κατέφθασαν ο Ηλίας με τον Χρήστο και έτσι τα μέλη συμπληρώθηκαν.

Πέμπτη 11 Αυγούστου

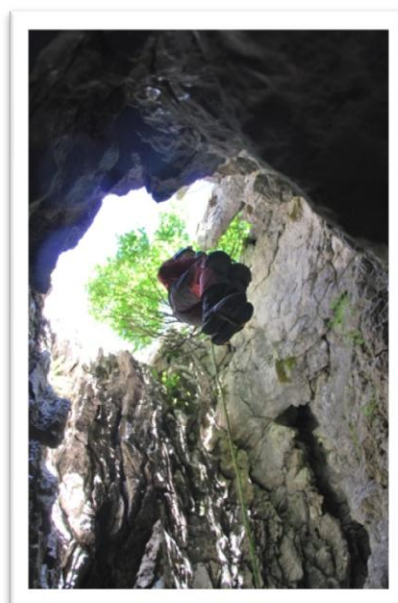
Την Τρίτη μέρα της αποστολής χωριστήκαμε σε δύο ομάδες. Η πρώτη ομάδα αποτελούνταν από τον Μίλτο, την Ιφιγένεια και την Ματίνα είχε ως στόχο της εξερεύνηση κάποιων από τα βάραθρα που εντοπίστηκαν την προηγούμενη μέρα. Έτσι εξερευνήθηκαν 2 βάραθρα (ρήγματα) με βάθος μεταξύ 15 και 20 μέτρων, τα οποία ήταν αμαρκάριστα. Το ένα από αυτά φαίνεται να έχει συνέχεια, θέλει όμως διάνοιξη. Η δεύτερη ομάδα αποτελούνταν από τον Βαλάντη τον Ηλία και τον Χρήστο και πήγαν για ψαχήρι με την βοήθεια ενός ντόπιου βοσκού. Έτσι, συνεχίστηκε το μαρκάρισμα βαράθρων και η αναγνώριση γενικότερα της περιοχής.

Εικόνα 7: Είσοδος βαράθρου.

Παρασκευή 12 Αυγούστου

Τη τελευταία μέρα που θα επισκεπτόμασταν την περιοχή εξερεύνησης αποφασίσαμε να χωριστούμε σε 3 ομάδες και να εξερευνήσουμε βάραθρα τα οποία είχαν εντοπιστεί αλλά ήταν μαρκαρισμένα. Οι ομάδες ήταν: Βαλάντης και Ηλίας, Χρήστος και Ματίνα, Μίλτος και Ιφιγένεια. Η κάθε ομάδα είχε σαν σκοπό της τον εντοπισμό και εξερεύνηση ενός βαράθρου. Η Ιφιγένεια με τον Μίλτο, χωρίς σημαντικά αποτελέσματα καθώς το βάραθρο δεν ήταν παραπάνω από 10 μέτρα, πήγαν

Εικόνα 8: Άποψη από το εσωτερικού βαράθρου.

να βρουν τα υπόλοιπα μέλη της αποστολής και μετά από συνεννόηση συνέχισαν την εξερεύνηση της περιοχής. Ο Ηλίας με τον Βαλάντη έπεσαν σε στενό και ξεκίνησαν το ξεμπάζωμα, χωρίς όμως να βρεθεί κάποια αξιοπρεπής συνέχεια. Η Ματίνα με τον Χρήστο βρήκαν ίσως το πιο σημαντικό βάραθρο. Έφτασαν μέχρι τα 30 περίπου μέτρα, αλλά εκεί που υπάρχουν δύο συνέχειες που χρίζουν σίγουρα εξερεύνησης. Δυστυχώς, λόγω έλλειψης χρόνου δεν συνεχίστηκαν.

Σάββατο 13 Αυγούστου

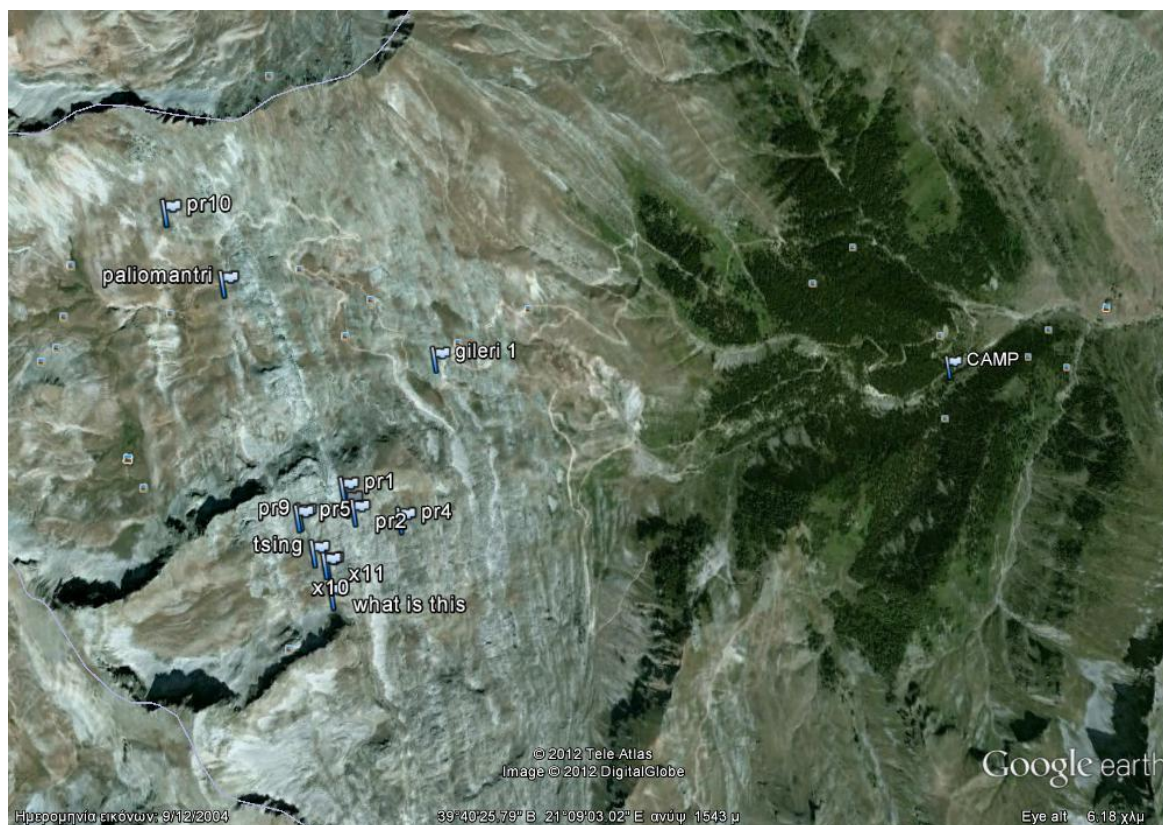
Ήταν ημέρα απολογισμού, συγκέντρωσης των στοιχείων και συζήτησης για το που πρέπει να εστιάσουμε την προσοχή μας.

Εικόνα 9: Φωτογραφίες από σπήλαια που εξερευνήθηκαν.

Σπήλαια & Χαρτογράφηση

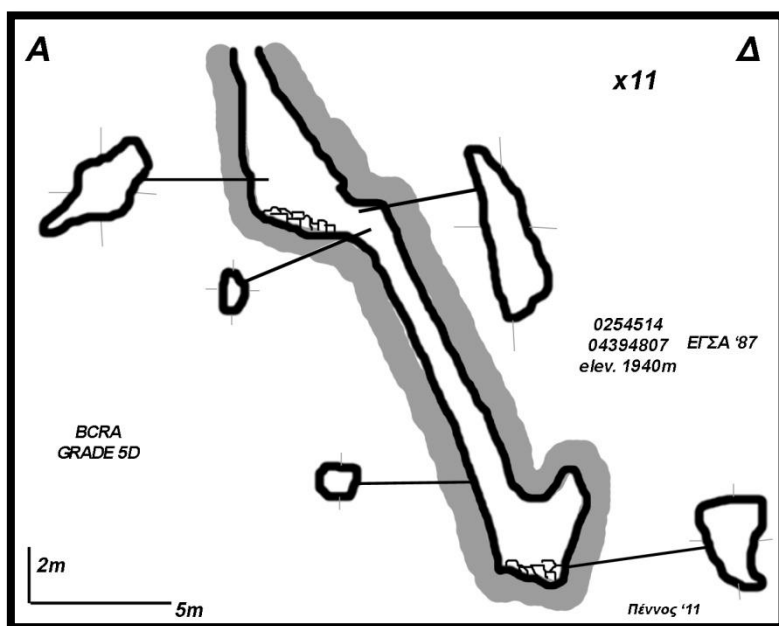
Συνολικά εξερευνήθηκαν 5 σπήλαια, ενώ υπάρχουν στίγματα για ακόμα 6. Οι συντεταγμένες το σπηλαίων, καθώς και της θέσης της κατασκήνωσης (camp) συνοψίζονται στον Πίνακα 1. Το προβολικό σύστημα που χρησιμοποιήθηκε είναι το ΕΓΣΑ '87. Επίσης, η άποψη της περιοχής και τα στίγματα φαίνονται στο χάρτη της Εικόνας 10. Χαρτογράφηση πραγματοποιήθηκε σε δύο σπήλαια, οι επιμήκης τομές των οποίων παρουσιάζονται στις Εικόνες 11 και 12.

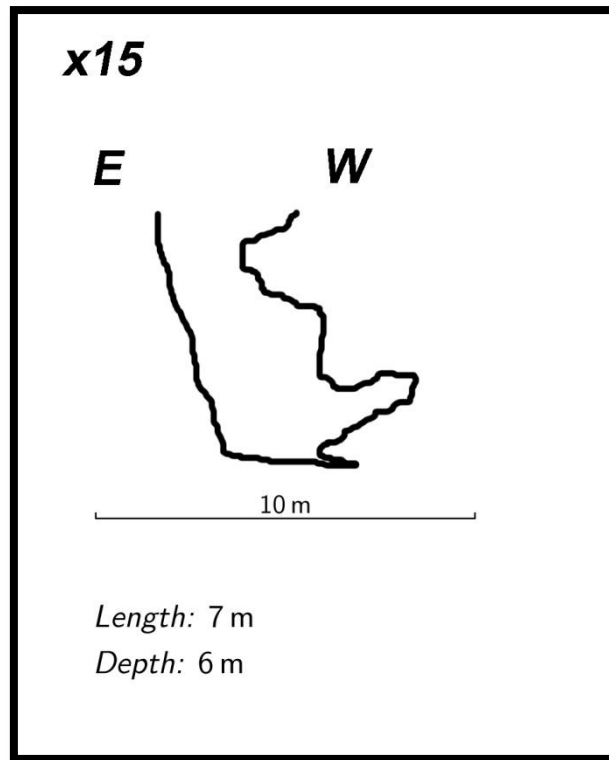
Εικόνα 10: Χάρτης της περιοχής με τις συντεταγμένες των σπηλαίων που εντοπίστηκαν.

Πίνακας 1: Συντεταγμένες σπηλαίων που εντοπίστηκαν (προβολικό σύστημα: ΕΓΣΑ '87).

Ονομασία	x	y
CAMP	257388	4395576
gileri 1	254956	4395661
paliomantri	254101	4395994
pr1	254578	4395113
pr10	253893	4396286
pr2	254620	4395017
pr3	254592	4395056
pr4	254807	4394975
pr5	254396	4395005
pr9	254406	4395011
x10	254505	4394806
x11	254514	4394807

Εικόνα 11: Χάρτης του σπηλαίου x11 (επιμήκης τομή).

Εικόνα 12: Χάρτης του σπηλαίου x15 (επιμήκης τομή).

Εικόνα 13: Οι βάθρες δίπλα στην κατασκήνωση.

Απολογισμός αποστολής

Η περιοχή παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον και ήδη υπάρχουν πλάνα για νέα αποστολή το επόμενο καλοκαίρι. Συνολικά εξερευνήθηκαν 5 βάραθρα, ενώ υπάρχουν στίγματα για ακόμα 6.

Εικόνα 14: Η κατασκήνωσή μας.

Εικόνα 15: Τα μέλη της αποστολής.

Τα μέλη της αποστολής
(από αριστερά προς τα
δεξιά):

Μπελίδης Μίλτος

Νάκου Ιφιγένεια

Χρήστος Πέννος

Σγουρομύτη Ματίνα

Βλάχος Χρυσοβαλάντης

Πάρτσιος Ηλίας